

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Чернівецької загальноосвітньої
школи I-III ступенів №16
Чернівецької міської ради
Наказ № 246
від «31» серпня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Чернівецької
загальноосвітньої школи I-III
ступенів № 16
Чернівецької міської ради
Сергій БЛОУС
«31» серпня 2022 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Чернівецької загальноосвітньої школи
I-III ступенів №16
Чернівецької міської ради
на 2022/2023 навчальний рік
(початкова освіта 1-4 класи)

Освітня програма початкової освіти Чернівецької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №16 окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти:

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) (у 1-4 класах);

Освітню програму для 1-4 класів розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, типової освітньої програми розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22.

Для здобувачів початкової освіти у закладі забезпечено організацію освітнього процесу за такими формами здобуття освіти – очна (денна), дистанційна, індивідуальна (сімейна (домашня), екстернат, педагогічний патронаж).

На 2022/2023н.р. у закладі забезпечено умови для здійснення освітнього процесу з використанням технології змішаного навчання (очно-дистанційного).

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта НУШ має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років відповідно до ст.12 Закону України «Про освіту».

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;

- очікувані результати навчання здобувачів освіти подані в рамках навчальних програм, відповідно до кожної змістової лінії;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

- загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін становить:

- для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти складає 805 годин/навчальний рік;

- для учнів 2-х класів закладів загальної середньої освіти складає 875 годин/навчальний рік;

- для учнів 3-х класів закладів загальної середньої освіти складає 910 годин/навчальний рік;

- для учнів 4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти I ступеня.

Навчальний план є складовою освітньої програми, що конкретизує організацію освітнього процесу та дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти, передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, яка формується із врахуванням кадрового, навчально-методичного забезпечення закладу та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти.

Години варіативної складової навчального плану розподілено:

- індивідуальні консультації та групові заняття (1, 2 класи – 1 год);
- на вивчення курсу за вибором «Риторика» (3,4 класи -1год), лист ІМЗО № 22.1/12-Г-528 від 02.07.2019 р.

При визначенні гранично допустимого навантаження здобувачів освіти урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин. Тривалість уроків за рішенням педагогічної ради закладу може бути змінена із урахуванням вимог епідемічної ситуації.

У початковій школі здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів (української та іноземної мов, інформатики 3-4 клас) відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517), із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти №572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту №921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки №401 від 08.04.2016.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, проводити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

б) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного, природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного

використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомлення рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами. Компетентності здобувачів освіти визначено за освітніми галузями, які забезпечують формування всіх ключових компетентностей.

Навчальні екскурсії та навчальну практику у 1-4 класах провести в червні місяці упродовж 4 днів не більше 3 академічних годин на день.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- **кадрове забезпечення**

Освітню діяльність в 2022/2023н.р. будуть забезпечувати 10 педагогів. Із них: «спеціаліст вищої категорії» - 6, «спеціаліст I категорії» - 3, «спеціаліст» - 1.

- **навчально-методичне забезпечення освітнього процесу**

№ з/п	Навчальні предмети	Клас	Назва навчальної програми автор	Наказ, яким затверджено №__ від __	Підручник автор
1.	Українська мова	1	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	І. О. Большакова, М. С. Пристінська

		2	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	І. О. Большакова, М. С. Пристінська
		3	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Галина Сапун
		4	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	І. О. Большакова, М. С. Пристінська
2.	Іноземна мова (Англійська)	1	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Г.К.Мітчел
		2	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Г.К.Мітчел
		3	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Г.К.Мітчел
		4	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Г.К.Мітчел
3.	Математика	1	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	А. М. Заїка
		2	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	А. М. Заїка
		3	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	А. М. Заїка
		4	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	А. М. Заїка
4.	Я досліджую світ	1	Типова освітня програма для ЗЗСО,	Наказ Міністерства освіти і науки	Т. Г. Гільберт

			розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	України від 12.08.2022 № 743-22	
		2	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	І. В. Грушинська
		3	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	О. В. Волощенко О.П.Козак
		4	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	О. В. Волощенко О.П.Козак
5.	Музичне мистецтво	1	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Л.М.Масол
		2	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Л.М.Масол
		3	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Л.М.Масол
		4	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Л.М.Масол
6.	Образотворче мистецтво	1	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Л.М.Масол
		2	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Л.М.Масол
		3	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	Л.М.Масол
		4	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від	Л.М.Масол

				12.08.2022 № 743-22	
7.	Інформатика	3	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	
		4	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	
8.	Фізична культура	1	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	
		2	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	
		3	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	
		4	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22	
14	Риторика	3	Програма курсу за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова. Типових навчальних закладів 1-4 кл.	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист ІМЗО №22.1/12-Г-528 від 02.07.2019р.)	
		4	Програма курсу за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова. Типових навчальних закладів 1-4 кл.	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист ІМЗО №22.1/12-Г-528 від 02.07.2019 р.)	

- **матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності**

Матеріально-технічна база школи та її навчально-методичне обладнання забезпечують здійснення навчально-виховного процесу на високому рівні.

Для забезпечення оптимальних умов організації освітнього процесу та реалізації завдань відповідно до Державного стандарту початкової освіти школярі 1-4 класів

навчаються в одну зміну. В класних кімнатах створено сприятливе освітнє середовище для інтелектуального, духовного, фізичного розвитку здобувачів освіти початкової школи відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа», зокрема відповідність класних кімнат для здобувачів освіти 1-4 класів «Методичним рекомендаціям щодо організації освітнього простору Нової української школи», затвердженим наказом МОН від 23.03.2018р. № 283.

- **якість проведення навчальних занять**
- **моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей):** вступний (на початку навчального року/ семестру), проміжний, підсумковий (кінець семестру або навчального року).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників. На основі освітньої програми закладу освіти закладом сформовано та затверджено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Нормативно-правове забезпечення:

- Закон України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Концепція Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р.№ 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p> ;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами);
- Типова освітня програма розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
- Типова освітня програма розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна для 3-4 клас закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
- Програма курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів 1-4 класи В. Науменко, М. Захарійчук «Риторика». Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист ІМЗО №22.1/12-Г-528 від 02.07.2019р.);
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Порядок поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти», зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517), із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти №572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту №921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки №401 від 08.04.2016;
- Наказ МОН України від 07.02.2020 р. № 143 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 02 вересня 2020 р. № 1096 «Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів нової української школи».
- Наказ МОЗ №2205 від 25.09.2020 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти».
- Наказ МОН від 8 вересня 2020 року №1115 і зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 року за №941/35224 «Деякі питання організації дистанційного навчання».
- Наказ МОН від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння здобувачами освіти предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програм має потенціал для формування у здобувачів освіти всіх ключових компетентностей. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне і системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Програми укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна – включає українську мову та літературу, іноземну мову (англійська);
- математична – спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- природничо-має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;
- технологічна - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- інформативна - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- соціальна і здоров'язбережувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Програмами визначають вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типових освітніх програм використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмах.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульованого характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача освіти у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Основними функціями оцінювання є формульовальна, діагностувальна, мотиваційно-стимульовальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання **пріоритетними є формульовальна та діагностувальна функції оцінювання.**

Реалізацію **формульовальної функції** оцінювання забезпечують відстеженням динаміки навчального поступу учня/учениці, визначенням його навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток. Обидві функції взаємодоповнюють одна одну і зумовлюють особливості організації оцінювальної діяльності.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення. Відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про освіту» **результати навчання** — це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. За для здійснення оцінювання з урахуванням вікових особливостей учнів 1-4 класів щодо можливостей оволодіння певними складниками результатів навчання серед них виокремлюємо об'єктивні результати навчання (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в обов'язкових/очікуваних результатах навчання та особистісні надбання учня/учениці (активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення), які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюється у процесі:

формульовального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;

підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля **отримання** даних про стан сформованості очікуваних результатів навчання, визначених учителем для певного заняття/системи занять з певної програмової.

Залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом цілому та етап у опанування очікуваним результатом навчання зокрема отримання даних здійснюється під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності учнів, яка може бути: за формою—*індивідуальною, груповою, фронтальною*, за способом виконання—*усною* (бесіда, розповідь, переказ, діалог тощо), *письмовою* (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентні сні завдання, перекази, диктанти тощо, а також діагносту вальні роботи), *практичною* (дослід, практична робота, навчальний проєкт, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо).

З урахуванням опрацьованого програмового матеріалу відповідно до календарно-тематичного плану та готовності учнів виконувати завдання вчитель самостійно визначає форму, спосіб, зміст, час виконання навчально-пізнавальної діяльності.

За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, розглядаємо оцінку як показник досягнень навчально-пізнавальної діяльності учня/учениці.

З урахуванням мети оцінювання змінено підходи до вираження оцінки. На заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета вивчення/інтегрованого курсу використовуємо вербальну оцінку окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, і інтегрованого курсу (освітньої галузі), яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання.

Задля уніфікації термінів та зручності їх використання в практичній діяльності оцінювальне судження називаємо вербальною оцінкою, оцінювальне судження із зазначенням рівня результату—рівневою оцінкою. Вербальну і рівневу оцінки можуть виражати як усно, так і письмово. Характеризуємо процес навчання та його результати доброзичливими, лаконічними, чіткими, об'єктивними, конкретними оцінювальними судженнями. Рівень результату навчання визначаємо з урахуванням динаміки досягнення та позначаємо буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В)». Оцінка допомагає учню/учениці усвідомлювати власні успіхи і шляхи подолання труднощів.

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражаємо, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1—2 класах — вербальною оцінкою, у 3—4 класах — рівневою оцінкою, таких освітніх галузей: мовно-літературної, математичної, природничої.

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюємо на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти (Наказ №813 від 13.07.2021р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», додаток 1). Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватись під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень учня/учениці. У свідоцтві досягнень рівні сформованості вмій, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю, фіксуються в кінці навчального року.

Директор

Сергій БІЛОУС

Таблиця №1
до освітньої програми

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Чернівецької
загальноосвітньої школи І-ІІІ
ступенів №16
_____ Сергій БЛОУС
«31» серпня 2022 р.

Навчальний план

Чернівецької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 16

Чернівецької міської ради на 2022/2023 навчальний рік

для здобувачів початкової освіти

Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22 Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1- 2 клас

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах			
		1А	1Б	2А	2Б
Українська мова		5	5	5	5
Іноземна мова (англійська)		2	2	3	3
Математика		3	3	3	3
Я досліджую світ		7	7	8	8
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура		3	3	3	3
Усього:		19+3	19+3	21+3	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		1	1	1	1
Індивідуальні консультації та групові заняття		1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	20	22	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	23	25	25

Таблиця №2
до освітньої програми

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Чернівецької
загальноосвітньої школи І-ІІІ
ступенів №16
_____ Сергій БІЛОУС
«31» серпня 2022 р.

Навчальний план
Чернівецької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 16
Чернівецької міської ради на 2022/2023 навчальний рік
для здобувачів початкової освіти

Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22 Типова освітня програма, розроблена
під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах			
		3А	3Б	4-А	4-Б
Українська мова		5	5	5	5
Іноземна мова (англійська)		3	3	3	3
Математика		4	4	4	4
Я досліджую світ		7	7	7	7
Інформатика		1	1	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура		3	3	3	3
Усього:		22+3	22+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		1	1		
Курси за вибором:					
Риторика		1	1	1	1
Індивідуальні консультації та групові заняття		-	-		
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26	26	26